

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 8 sierpnia 2016 r.

Pozycja 482

POSTANOWIENIE z dnia 28 lipca 2016 r. Sygn. akt Ts 336/15

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Marek Zubik – przewodniczący i sprawozdawca
Stanisław Biernat
Piotr Pszczółkowski

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej Sp. z o.o. z siedzibą w P. w sprawie zgodności:

- 1) art. 286¹ ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1410, ze zm.) z art. 22 w związku z art. 2 i art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) art. 286¹ ust. 1 pkt 3 oraz ust. 7 i 8 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1410, ze zm.) z art. 45 ust. 1 w związku z art. 2, art. 31 ust. 3 i art. 32 ust. 1 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

1) nadać dalszy bieg skardze konstytucyjnej w zakresie badania zgodności art. 286¹ ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1410, ze zm.) z art. 22 w związku z art. 2 i art. 31 ust. 3 oraz z art. 45 ust. 1 w związku z art. 2, art. 31 ust. 3 i art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;

2) odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej w zakresie badania zgodności art. 286¹ ust. 7 i 8 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1410, ze zm.) z art. 45 ust. 1 w związku z art. 2, art. 31 ust. 3 i art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

UZASADNIENIE

1. W sporządzonej przez adwokata skardze konstytucyjnej, która została wniesiona do Trybunału Konstytucyjnego 13 października 2015 r. (data nadania), Sp. z o.o. z siedzibą w P. (dalej: skarżąca) zarzuciła niezgodność: po pierwsze, art. 286¹ ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz.U.2013.1410, ze zm.; dalej: pwp) z art. 22 w związku z art. 2 i art. 31 ust. 3 Konstytucji; po drugie, art. 286¹ ust. 1 pkt 3 oraz ust. 7 i 8 pwp z art. 45 ust. 1 w związku z art. 2, art. 31 ust. 3 i art. 32 ust. 1 Konstytucji.

2. Skarga konstytucyjna została wniesiona w związku z następującym stanem faktycznym.

Postanowieniem z kwietnia 2015 r. Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Wspólnotowych Znaków Towarowych i Wzorów Przemysłowych, po rozpoznaniu na rozprawie połączonych wniosków, zobowiązał skarżącą do udzielenia wnioskodawcy informacji o pochodzeniu elementów oznaczonych znakami towarowymi: słownym lub słowno-graficznym, oferowanych za pośrednictwem strony internetowej www.allegro.pl przez dwóch użytkowników działających pod pseudonimami, a mianowicie podania: firm lub nazw oraz adresów sprzedających, ilości wystawionych na sprzedaż i zbytych przez sprzedających towarów oznaczonych wskazanymi znakami towarowymi, kwot uzyskanych ze sprzedaży tych towarów w okresach od dnia rejestracji użytkowników do dnia udzielenia przedmiotowej informacji.

Na powyższe postanowienie skarżąca złożyła zażalenie, w którym zarzuciła sądowi pierwszej instancji m.in. błędną wykładnię art. 286¹ ust. 1 pkt 3 pwp oraz wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i oddalenie wniosków dowodowych wnioskodawcy. Ponadto wystąpiła ona, na podstawie art. 45 ust. 1 Konstytucji oraz art. 286¹ ust. 7 pwp, o rozpoznanie zażalenia na rozprawie.

Postanowieniem z lipca 2015 r., wydanym na posiedzeniu niejawnym, Sąd Apelacyjny w W. – I Wydział Cywilny oddalił zażalenie skarżącej. W uzasadnieniu tego orzeczenia sąd drugiej instancji podzielił stanowisko przedstawione w zaskarżonym postanowieniu co do prawa wnioskodawcy do uzyskania informacji objętych wnioskiem w celu umożliwienia mu ochrony należących do niego znaków towarowych. Odnośnie zaś do wniosku procesowego skarżącej o rozpoznanie zażalenia na rozprawie sąd stwierdził, że przywołany przez skarżącą art. 45 ust. 1 Konstytucji „nie nakłada obowiązku rozpatrywania wszystkich spraw na rozprawie”, a skoro „na postanowienie w przedmiocie udzielenia informacji przysługuje zażalenie, to zgodnie z art. 397 § 1 k.p.c. sąd drugiej instancji rozpoznaje takie zażalenie na posiedzeniu niejawnym”.

3. Zdaniem skarżącej art. 286¹ ust. 1 pkt 3 pwp „w sposób nieproporcjonalny ingeruje w wolność działalności gospodarczej podmiotu, w sposób ograniczający możliwość jej prowadzenia, nadmiernie ingerując w tajemnicę przedsiębiorstwa, w związku z zasadami rzetelnej legislacji, określoności przepisów prawa i proporcjonalności”. Z kolei art. 286¹ ust. 1 pkt 3 oraz ust. 7 i 8 pwp – w jej przekonaniu – „narusza prawo do jawnego i sprawiedliwego rozpoznania sprawy przez sąd, zasadę równości stron postępowania w związku z zasadą rzetelnej legislacji, określoności przepisów prawa oraz proporcjonalności”.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 77 ust. 1 w związku z art. 81 ust. 1 *in fine* ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U.2016.293; dalej: ustawa o TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym, podczas którego Trybunał Konstytucyjny bada, czy skarga spełnia przesłanki, o których mowa w art. 79 ust. 1 Konstytucji, oraz wymagania, o których stanowią art. 60 i art. 64-66 ustawy o TK, a także, czy nie zachodzą okoliczności przewidziane w art. 77 ust. 3 tej ustawy.

2. W niniejszej sprawie skarżąca zaskarżyła trzy przepisy (jednostki redakcyjne) art. 286¹ pwp, tj. ust. 1 pkt 3, ust. 7 oraz ust. 8. Stanowią one odpowiednio: „Sąd właściwy do rozpoznania spraw o naruszenie praw własności przemysłowej miejsca, w którym sprawca wykonuje działalność lub w którym znajduje się jego majątek, także przed wytoczeniem powództwa, rozpoznaje, nie później niż w terminie 3 dni od dnia złożenia w sądzie lub 7 dni

w przypadku sprawy szczególnie skomplikowanej, wniosek uprawnionego z patentu, dodatkowego prawa ochronnego, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji lub osoby, której ustawa na to zezwala: (...) 3) o zabezpieczenie roszczeń przez zobowiązanie innej niż naruszający osoby do udzielenia informacji, które są niezbędne do dochodzenia roszczeń, określonych w art. 287 ust. 1 i w art. 296 ust. 1, o pochodzeniu i sieciach dystrybucji towarów lub usług naruszających patent, dodatkowe prawo ochronne, prawo ochronne lub prawo z rejestracji, jeżeli naruszenie tych praw jest wysoce prawdopodobne oraz: a) stwierdzono, że posiada ona towary naruszające patent, dodatkowe prawo ochronne, prawo ochronne lub prawo z rejestracji, lub b) stwierdzono, że korzysta ona z usług naruszających patent, dodatkowe prawo ochronne, prawo ochronne lub prawo z rejestracji, lub c) stwierdzono, że świadczy ona usługi wykorzystywane w działaniach naruszających patent, dodatkowe prawo ochronne, prawo ochronne lub prawo z rejestracji, lub d) została przez osobę określoną w lit. a, b lub c wskazana jako uczestnicząca w produkcji, wytwarzaniu lub dystrybucji towarów lub świadczeniu usług naruszających patent, dodatkowe prawo ochronne, prawo ochronne lub prawo z rejestracji, – a powyższe działania mają na celu uzyskanie bezpośrednio lub pośrednio zysku lub innej korzyści ekonomicznej, przy czym nie obejmuje to działań konsumentów będących w dobrej wierze” (ust. 1 pkt 3); „O zabezpieczeniach wymienionych w ust. 1 pkt 2 i 3 sąd orzeka po przeprowadzeniu rozprawy” (ust. 7); „Zażalenia na postanowienia sądu w sprawach, o których mowa w ust. 1, sąd rozpoznaje w terminie 7 dni” (ust. 8).

Jako wzorce kontroli konstytucyjności tych przepisów skarżąca wskazała: art. 22 w związku z art. 2 i art. 31 ust. 3 (w odniesieniu do art. 286¹ ust. 1 pkt 3 pwp) oraz art. 45 ust. 1 w związku z art. 2, art. 31 ust. 3 i art. 32 ust. 1 Konstytucji (w odniesieniu do art. 286¹ ust. 1 pkt 3 oraz ust. 7 i 8 pwp).

3. W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna w zakresie badania zgodności art. 286¹ ust. 1 pkt 3 pwp z art. 22 w związku z art. 2 i art. 31 ust. 3 Konstytucji oraz z art. 45 ust. 1 w związku z art. 2, art. 31 ust. 3 i art. 32 ust. 1 Konstytucji spełnia wymogi formalne do nadania jej dalszego biegu.

3.1. Jak ustalił Trybunał, skargę konstytucyjną złożył w imieniu skarżącej adwokat, który przedstawił stosowne pełnomocnictwo.

3.2. Skarżąca wyczerpała przysługującą jej drogę prawną, ponieważ postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z lipca 2015 r. jest prawomocne i nie przysługują od niego żadne zwykłe środki zaskarżenia.

3.3. Trybunał stwierdza, że skarżąca dochowała trzymiesięcznego terminu do wniesienia skargi konstytucyjnej określonego w art. 64 ustawy o TK. Postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z lipca 2015 r. zostało jej bowiem doręczone 13 lipca 2015 r., a skargę wniosła 13 października 2015 r.

3.4. W zakresie zarzutu niezgodności art. 286¹ ust. 1 pkt 3 pwp z art. 22 w związku z art. 2 i art. 31 ust. 3 oraz z art. 45 ust. 1 w związku z art. 2, art. 31 ust. 3 i art. 32 ust. 1 Konstytucji Trybunał stwierdza, że skarżąca prawidłowo określiła przedmiot kontroli (art. 65 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK), wskazała, jakie konstytucyjne prawa i w jaki sposób zostały – jej zdaniem – naruszone (art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy o TK), a także należycie uzasadniła sformułowany w skardze zarzut (art. 65 ust. 1 pkt 3 ustawy o TK).

3.5. W związku z powyższym – na podstawie art. 77 ust. 5 ustawy o TK – Trybunał postanowił nadać dalszy bieg skardze konstytucyjnej w zakresie badania zgodności art. 286¹ ust. 1 pkt 3 pwp z art. 22 w związku z art. 2 i art. 31 ust. 3 Konstytucji oraz z art. 45 ust. 1 w związku z art. 2, art. 31 ust. 3 i art. 32 ust. 1 Konstytucji.

4. Skarga konstytucyjna w zakresie badania zgodności art. 286¹ ust. 7 i 8 pwp z art. 45 ust. 1 w związku z art. 2, art. 31 ust. 3 i art. 32 ust. 1 Konstytucji nie spełnia wymogów formalnych, co przesądza o odmowie nadania jej dalszego biegu we wskazanym zakresie.

4.1. Zdaniem skarżącej ustawodawca w kwestionowanych przepisach „błędnie skonstruował zasady postępowania w sprawie o zobowiązanie do udzielenia informacji”, co przejawia się: rozpatrywaniem zażalenia na postanowienie nakazujące udzielić informacji na posiedzeniu niejawnym, a nie na rozprawie; określeniem zbyt krótkich terminów procesowych; nierówną pozycją procesową pomiędzy uczestnikami postępowania.

4.2. Merytoryczne rozpoznanie zarzutu dotyczącego rozpatrywania zażalenia na postanowienie nakazujące udzielić informacji na posiedzeniu niejawnym, a nie na rozprawie, byłoby niedopuszczalne.

Art. 286¹ pwp w ust. 7 stanowi, że o zabezpieczeniach wymienionych w jego ust. 1 pkt 2 i 3 sąd orzeka po przeprowadzeniu rozprawy, zaś w ust. 8 – że zażalenia na postanowienia sądu w sprawach, o których mowa w ust. 1 tego artykułu, sąd rozpoznaje w terminie 7 dni. Z zestawienia obu przytoczonych ustępów wynika, że postępowanie dotyczące m.in. wniosku o udzielenie informacji jest dwuinstancyjne, z tym że sąd rozpoznający w pierwszej instancji taki wniosek uprawnionego podmiotu obligatoryjnie przeprowadza rozprawę, natomiast od orzeczenia tego sądu (wydawanego w formie postanowienia) przysługuje środek odwoławczy w postaci zażalenia. Zgodnie zaś z art. 397 § 1 kpc (mającym zastosowanie na podstawie art. 13 § 1 kpc w związku z art. 283 *in fine* pwp) zażalenie rozpoznawane jest na posiedzeniu niejawnym.

W związku z powyższym Trybunał stwierdza, że – po pierwsze – zasada rozpoznawania zażalenia na posiedzeniu niejawnym wynika z konieczności zapewnienia szybkiego przeprowadzenia postępowania zażaleniowego; nie ma jednak przeciwwskazań, aby w uzasadnionych sytuacjach sąd wyznaczył rozprawę w celu zapoznania się ze stanowiskiem stron – na podstawie art. 148 § 2 w związku z art. 391 § 1 zdanie pierwsze oraz art. 375 w związku z art. 397 § 2 zdanie pierwsze kpc. Oznacza to, że kwestia, czy zażalenie wniesione w trybie art. 286¹ ust. 8 pwp rozpoznane zostanie na posiedzeniu niejawnym, czy też na rozprawie, zależy od dyskrejonalnego uznania sądu. W rozpatrywanej sprawie przekłada się to zatem na uznanie, że skarżąca zakwestionowała nie tyle normę prawną, ile indywidualny akt stosowania prawa (nieuwzględnienie jej wniosku procesowego o rozpoznanie zażalenia na rozprawie).

Po drugie – nawet gdyby przyjąć, że rozpatrywany zarzut nie dotyczy sfery stosowania prawa, to przedmiot zaskarżenia (art. 286¹ ust. 7 czy ust. 8 pwp) nie stanowi normy przewidującej rozpoznanie zażalenia na posiedzeniu niejawnym. Takim przepisem jest wspomniany wcześniej art. 397 § 1 kpc. To zaś oznacza, że zarzut został sformułowany przez skarżącą pod adresem niewłaściwego przepisu.

Przemawia to za odmową nadania dalszego biegu skardze (w zakresie rozpatrywanego zarzutu) na podstawie art. 77 ust. 3 pkt 4 *in fine* ustawy o TK.

4.3. Także zarzut nierównej pozycji procesowej pomiędzy wnioskodawcą a obowiązującym należy uznać za oczywiście bezzasadny. Na podstawie art. 13 § 1 kpc w związku z art. 283 *in fine* pwp przysługują bowiem obowiązanemu w pełni środki procesowe

przewidziane w księdze pierwszej części pierwszej kpc (w tym zwłaszcza w art. 207 § 1 czy art. 232 tej ustawy). Nie można tu zatem mówić o „uprzywilejowaniu” któregokolwiek z uczestników postępowania.

Ustalenie to przemawia to za odmową nadania dalszego biegu skardze (w zakresie rozpatrywanego zarzutu) na podstawie art. 77 ust. 3 pkt 3 ustawy o TK.

4.4. W związku z powyższym Trybunał postanowił odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej w zakresie badania zgodności art. 286¹ ust. 7 i 8 pwp z art. 45 ust. 1 w związku z art. 2, art. 31 ust. 3 i art. 32 ust. 1 Konstytucji.

Z przedstawionych wyżej powodów postanowiono jak w sentencji.